СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ОТУВТЧÖЙ!

ДЕКАБРЬ 12
1939 во
№ 172 (2035)
ДОНЫС 10 ур.

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗÖНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

И. В. СТАЛИН ёрт Сöветъяслöн Чрезвычайнöй VIII Ставсоюзса съезд трибуна вылын, 1936 вося декабрь 5 лунö.

Фото М. Калашниковлöн.

ПАМЯТНÖЙ ЛУН

Кык во сайын, 1937 вося декабрь 12 лунö, великöй сöветской народ бöрйис аслас властьлысь верховнöй орган.

Тайö лунö дасöти социалистической республикаса öкмысдас миллион рабочöй, колхозник да интеллигент локтiсны избирательнöй урнаяс дорö, медым сетны ассьыныс гöлöсъяснысö коммунистъяслöн да беспартийнöйяслöн непобедимöй сталинскöй блок кандидатъяс вöсна.

Великöй социалистическöй державаса народъяс тайö лунö нöшта öтчыд став мир водзын продемонстрируйтiсны ассьыныс радейтöм да помтöм преданность большевикъяслöн партия дорö, мудрöй да великöй вождь Сталин ёрт дорö.

Тайö лун вöлi сöветскöй народ моральнöй да политическöй единстволöн, социалистическöй демократия вынлöн да мощлöн грандиознöй демонстрацияöн.

Став сöветскöй народкöд öтув тайö лунö ассьыс гöлöсъяс сетiс коммунистъяс да беспартийнöйяс сталинскöй блок кандидатъяс вöсна шуда сöветскöй томйöз. Сiйö нöшта öтчыд петкöдлiс, мый помтöма предан аслас рöдиналы, коммунистическöй партиялы, аслас радейтана друглы, великöй Сталинлы, мый сiйö некор оз кеж сiйö туй вылысь, код кузя сiйöс нуöдö великöй Сталин.

Сöветскöй томйöзöс кытшалöма социалистическöй рöдиналöн радейтöмöн, почетнöй довериеöн. СССР-са Верховнöй Сöветö, союзнöй да автономнöй республикаясса Верховнöй Сöветъясö сöветскöй народ мöдöдiс томйöзлысь медбур представительясöс. Кöнi, кутшöм странаын нöшта томйöз пöльзуйтчö татшöм довериеöн?

И сöветскöй томйöз гордитчö тайö довериеöн, дорожитö сiйöн да пуктö ассьыс став вынъяс, став кужöмлунъяс, медым оправдайтны сiйöс. Сöветскöй народлöн том избранникъяс стремитчöны лоны ленинско-сталинскöй типа государственнöй деятельясöн.

Сталин ёрт аслас бöрйысьысьяс водзын 1937 вося декабрь 11 лунö висьталöм речын мастерскöя обрисуйтiс народнöй избранниклысь облик.

Том депутатъяс, ассьыныс почетнöй могъяс олöмö пöртöмöн, став сöветскöй томйöз пыр помнитöны Сталин ёртлöн тайö речь йылысь. Найö стремитчöны лоны сэтшöм политическöй деятельясöн, кутшöмöн вöлi Ленин да кутшöмöн являйтчö Сталин ёрт.

Сöветскöй томйöзлы, кодi олö Сталинскöй Конституция шондi улын, сетöма став условиеяс талантъяс да способностьяс быдмöм вылö. Сiйöс кытшалöма партиялöн мудзлытöм тöждлунöн.

Уна сё том мортöс миян республикаын бöръя воясö лоис выдвинитöма важнöй государственнöй, партийнöй, хозяйственнöй уджъяс вылö. Местнöй Сöветъясса депутатъясö выдвинитöм кандидатъяс пöвсын уна томйöз. Эмöсь весиг 18—19 арöсаяс.

Татшöмыс вермö лоны сöмын миян социалистическöй державаын.

И миян томйöз джуджыда благодарен таысь большевикъяслöн партиялы, сöветскöй правительстволы, великöй Сталинлы. Сiйö тöдö кодлы обязан аслас шуда олöмöн.

Сталин—сiйö морт, кодлы сöветскöй томйöз сиö ассьыс став делöяссö, сiйö морт, кодлöн делö вöсна сiйö дась сетны и ассьыс олöм и ассьыс вир медбöрья капляöдз.

Став сöветскöй народкöд öтув миян томйöз восклицайтö:

— Сталин—миян знамя, Сталин—миян гордость, Сталин—миян слава.

Сталин вдохновляйтö героическöй подвигъяс вылö. Сталин нимöн Краснöй Армияса славнöй боецъяс мунiсны ассьыныс единокровнöй вокъясöс польскöй шляхта иго улысь мездöм вöсна бойö. Сталин нимöн найö героическöя тышкасьöны финскöй народöс налöн палачъясысь мездöм вöсна. Сталин нимöн миян томйöз вöчö замечательнöй делöяс му вылын, сынöдын, ва вылын, кöдзыд арктикаын и знойнöй пустыняясын.

Сталин нимöн сöветскöй томйöз декабрь 24 лунö мунас избирательнöй урнаяс дiнö, медым сетны ассьыс гöлöсъяс коммунистъяс да беспартийнöйяс сталинскöй блоклöн кандидатъяс вöсна, Ленин—Сталин героическöй партия вöсна.

Британскöй правительстволöн германскöй экспортлы паныд мероприятиеяс йылысь указ вылö СССР-са правительстволöн öтвет

Ноябрь 28 лунö британскöй правительствоöн вöлi йöзöдöма германскöй экспортлы паныд веськöдöм мероприятиеяс йылысь указ. Тайö указнас британскöй правительство дугöдö германскöй портъясысь тöваръяслысь кутшöм бы эз вöв морскöй перевозкаяс, а сiдзжö германскöй происхождениеа став тöваръяс нейтральнöй государствоясса портъясысь петкöдöм. Британскöй правительство требуйтö, медым суднояс, кодъяс новлöны индöм тöваръяс, пыравлiсны английскöй либö французскöй портъясö, кöнi тайö грузъясыс подлежитöны секвестрö да принудительнöя вузалöмö. Нейтральнöй странаяслöн суднояс, кодъяс петöны любöй грузöн сiйö государствоясса портъясысь, кодъясö Германия имеитö доступ, долженöсь направляйтсьыны британскöй либö французскöй портъясö видлалöм вылö.

Тайö указыскöд йитöдын, тавося декабрь 10 лунö Москваын британскöй посольстволы вöлi передайтöма нота, кодi заявляйтö Сöветскöй правительстволысь протест Великобританиялöн казьтылöм мероприятиеяслы паныд, кодъяс являйтчöны нейтральнöй странаяслысь правояс да интересъяс нарушайтöмöн.

Нота напоминайтö, мый тавося октябрь 25 лунö Сöветскöй правительство заявитiс аслас несогласие йылысь британскöй правительстволöн сiйö мероприятиеясöн, кодъяс, военнöй контрабандакöд тышкасьöм предлог улын, нарушайтöны международнöй праволысь принципъяс да жугöдöны морскöй торговля.

Германскöй экспортлы паныд мероприятиеяс, кодъяс нуöдсьöны ноябрь 28 лунся указ подув вылын, вайöны выль ущерб нейтральнöй государствояслöн интересъяслы. Экономическöй войналöн методъяс, кодъяс применяйтсьöны Великобританияöн, оз имеитны прецедент международнöй отношениеяс историяын. Найö являйтчöны международнöй правояслысь нормаяс водзö нарушайтöмöн, кодъяс серти некод оз имеит право дугöдны нейтральнöй странаяслы вайны воюйтысь государствояс территория вылысь аслыныс колана сiйö либö тайö тöваръяс, налöн происхождение вылö видзöдтöг.

Международнöй право сэтшöм жö нарушайтöмöн являйтчö германскöй тöваръяс öти портысь мöд портö перевозкаяс дугöдöм.

Медбöрын, Сöветскöй правительство лыддьö дзик произвольнöйöн британскöй требование, медым, новлöм грузъяслöн происхождение вылö видзöдтöг, суднояс, кодъяс мунöны сiйö нейтральнöй государствоясса портъясысь, кытчö Германия имеитö доступ, пыравлiсны видлалöм вылö британскöй либö французскöй портъясö.

Великобританиялöн лыддьöм мероприятиеяслы паныд протест заявляйтöмöн, ССР Союзса правительство сохраняйтö ас саяс право требуйтны босьтöм убыткъяс возместитöм, СССР-са государственнöй торговöй судно лоö кö принудительнöя вайöдöма британскöй либö французскöй портö, либö тавося ноябрь 28 лунся указ применитöмöн СССР-лöн внешней торговлялы лоö вöчöма кутшöм либö мукöд ущерб.

Оперативнöй сводкаяс

ЛЕНИНГРАДСКÖЙ ВОЕННÖЙ ОКРУГСА ШТАБЛÖН

Декабрь 9 лун чöж миян войска **Мурманскöй** направлениеын вöлi занятöсь **Петсамосянь** лунвыв районын 50 километр вылö сопротивлениелысь опорнöй пунктъяс да узелъяс бырöдöмöн. Петсамо портлысь причалъяс минаясысь весалöм помалöма.

Ухтинскöй, Реболскöй, Поросозерскöй да **Петрозаводскöй** направлениеясын миян войска водзö мунiсны государственнöй границасянь 70—80 километр. **Суомусальми** местечко босьтöмöн, миян войска мунöны водзö **Кивель—Кюрелань** (Лаатай).

Карельскöй перешеек вылын миян войска, **Тайпалеен—Иоки** ю районын финъяслысь главнöй оборонительнöй линия ордöмöн, бойöн мунöны водзö **Кекогозьм** вылö направлениеын.

* * *

Декабрь 10 лун чöжöн миян войска мунiсны водзö став направлениеяс кузя 5—7 километр вылö.

Ухтинскöй направлениеын миянöн босьтöма **Куолоярви** местечко, **Поросозерскöй** направлениеын—**Иохонала** сикт, **Карельскöй** перешеек вылын **Бобошино** да **Кирка Муолаа** местечкояс.

Омöль поводдя вöсна нуöдсьылiсны сöмын разведывательнöй лэбзьылöмъяс.

ВКП(б) Кулӧмдінса, Изьваса райкомъясын да ВЛКСМ Коми обкомын марксизм-ленинизм пропаганда котыртӧм йылысь

ВКП(б) КОМИ ОБКОМ VI-ӧд ПЛЕНУМЛӦН ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Марксизм-ленинизм пропаганда котыртӧм йылысь ВКП(б) Кулӧмдінса, Изьваса райкомъяслысь да ВЛКСМ обкомлысь докладъяс кывзӧм бӧрын, ВКП(б) Коми обкомлӧн VI-ӧд пленум пасйӧ, мый „ВКП(б) историялысь краткӧй курс“ лэдзӧм да „ВКП(б) история краткӧй курс“ лэдзӧмкӧд йитӧдын партийнӧй пропаганда сувтӧдӧм йылысь“ ВКП(б) ЦК-лӧн 1938 во ноябрь 14 лунся постановление бӧрын Коми областнӧй партийнӧй организацияӧн вӧчӧма серьёзнӧй удж марксизм-ленинизм пропаганда перестроитӧм кузя. Партийнӧй, сӧветскӧй, комсомольскӧй, хозяйственнӧй работникъяслӧн да интеллигенциялӧн тӧдчана кадръяс самостоятельнӧ изучайтӧны „ВКП(б) историялысь краткӧй курс“ да Маркслысь — Энгельслысь — Ленинлысь—Сталинлысь произведениеяс.

Но такӧд тшӧтш ВКП(б) Коми обкомлӧн пленум пасйӧ Коми областнӧй партийнӧй организацияын партийнӧй пропаганда делӧын вель уна существеннӧй тырмытӧмторъяс, кодъяслысь ӧтиӧн являйтчӧ марксизм-ленинизм подувъяс пропагандаӧн, „ВКП(б) историялысь краткӧй курс“ самостоятельнӧ изучайтан делӧӧн быдлунъя веськӧдлӧмлӧн абутӧмлун, мый вӧсна коммунистъяслӧн, комсомолецъяслӧн да интеллигенциялӧн тӧдчымӧн юкӧныс, сы лыдын и руководящӧй активлӧн юкӧн, пыр нӧшта изучайтӧны „ВКП(б) история краткӧй курслысь“ первой главаяс.

„ВКП(б) историялысь краткӧй курс“ изучайтӧм пыр нӧшта кольӧ улын идейно-теоретическӧй уровеньын.

Лекцияяс ӧнія кадӧдз лыддысьӧны сӧмын „ВКП(б) история краткӧй курслӧн“ IV-ӧд главаӧдз, сэки кор миян коммунистъяслӧн, комсомолецъяслӧн да интеллигенциялӧн передовӧй юкӧныс изучайтӧ VIII—IX-ӧд главаяс.

Районнӧй партийнӧй кабинетъяс тырмытӧма отсалӧны первичнӧй партийнӧй организацияяслы пропагандистскӧй уджын, консультацияяс, теоретическӧй конференцияяс, товарищескӧй беседаяс котыртӧмын да с. в.

Ӧнӧдз партийнӧй кружокъяс котыртігӧн оз пыртсьы олӧмӧ ВКП(б) ЦК-лӧн индӧд. Торъя кружокъяс котыртсьылісны слушательяслысь общеобразовательнӧй да политическӧй подготовкасӧ артавтӧг. Тайӧ результатын усьӧ кружокъясын занятиеяслӧн идейнӧй уровень, усьӧ посещаемость да вель уна случайын кружокъяс кисьӧны.

Татшӧм положениеыс объясняйтчӧ сійӧн, мый ВКП(б) обкомса, окружкомса да райкомъясса пропаганда отделъяс бюрократическӧй „контрольлӧн“ важ, ВКП(б) ЦК-ӧн осудитӧм методъясысь ӧткажитчӧмӧн, лэдзисны коммунистъяслысь индивидуальнӧй политическӧй самообразование делӧ самотёк вылӧ, вешйисны коммунистъяслӧн политическӧй самообразованиеӧн веськӧдлӧмысь, вунӧдісны сы йылысь, мый партияса шлен обязан „мудзлытӧг удждавны ассьыс сознательностьсӧ кыпӧдӧм вылын, марксизм-ленинизмлысь подувъяс усвоитӧм вылын“ (ВКП(б) уставысь), да мый, сідзкӧ, партийнӧй организация должен тӧдны, проверяйтны, кыдзи пӧртӧ олӧмӧ партияса шлен тайӧ ассьыс медводдза обязанностьсӧ, сетны сылы колана отсӧг“ (ВКП(б) ЦК-лӧн 1939 во август 16 лунся постановлениеысь).

„Вӧрлэдзысь“, „За новый север“, „Коми комсомолец“ республиканскӧй газетъяслӧн редакцияяс да районнӧй газетъяс дзик неудовлетворительнӧя пӧртӧны олӧмӧ пропаганда йылысь ВКП(б) ЦК-лысь постановление. Бӧрья кадӧд газетъясын петӧны не сӧмын грамматическӧй, но и политическӧй ошибкаяс, вывті слаба освещайтӧны пропаганда да агитация вопросъяс. Газетъяс гӧгӧр абу котыртӧма республиканскӧй, да торйӧн нин карса, медбур теоретическӧй да пропагандистскӧй вынъяс.

Тайӧ лоис сы вӧсна, мый республиканскӧй газетъясын абу лӧсьӧдӧма пропаганда отделъяс. Газетнӧй кадръяс, торйӧн нин районъясын, исключительнӧ слабӧсь. ВКП(б) обкомса да райкомъясса пропаганда да агитация отделъяс тырмытӧма веськӧдлӧны печатнӧй пропагандаӧн, омӧля отсалӧны газетъясса работникъяслы налысь квалификациясӧ кыпӧдӧмын.

ВКП(б) обкомса пропаганда да агитация отдел ӧнӧдз дзик эз занимайтчы республикаса учебнӧй заведениеясын социально-экономическӧй дисциплинаяс преподавайтӧмӧн веськӧдлӧмӧн.

ВКП(б) КОМИ ОБКОМЛӦН VI-ӧд ПЛЕНУМ ШУӦ:

1. Тшӧктыны ВКП(б) став райкомъяслы, горкомлы да Печорскӧй окружкомлы ёнмӧдны партийнӧй пропагандаӧн быдлунъя, систематическӧй веськӧдлӧм, решительнӧя бырӧдны самотёк коммунистъяслысь индивидуальнӧй политическӧй самообразование пуктӧмын, обеспечитны контроль да проверка, кыдзи коммунистъяс пӧртӧны олӧмӧ уставнӧй обязанность ассьыныс политическӧй уровеньсӧ дугдывтӧг кыпӧдӧм йылысь, сетны налы быдлунъя отсӧг марксизм - ленинизмлысь подувъяс изучайтӧмын. Та могысь обяжитны ВКП(б) райкомъясса, горкомса, партбюрояса секретарьясӧс да парторгъясӧс систематически нуӧдны индивидуальнӧй беседаяс коммунистъяскӧд, кодъяс изучайтӧны „ВКП(б) историялысь краткӧй курс“, обсуждайтны партийнӧй собраниеяс да ВКП(б) райкомъяс бюро вылын партийнӧй пропаганда состояние йылысь да коммунистъяслӧн велӧдчӧм йылысь, общественнӧй партийнӧй мнение налы паныд кыпӧдӧмын, кодї оз уджав ас вылас, оз изучайт систематически марксизм - ленинизмлысь подувъяс.

Обяжитны ВЛКСМ обкомӧс да райкомъясӧс решительнӧя перестроитны комсомолын партийнӧй пропаганда котыртӧм, „ВКП(б) историялысь краткӧй курс“, Маркслысь—Энгельслысь — Ленинлысь — Сталинлысь произведениеяс комсомольскӧй активӧн да том интеллигенциялӧн систематическӧя изучайтӧм котыртӧмӧн, систематически нуӧдны индивидуальнӧй да групповӧй беседаяс ВКП(б) история самостоятельнӧ изучайтысьяскӧд. Упорядочитны кружокъяслысь удж. Котыртны лекцияяс сӧветскӧй томйӧзлӧн паськыд слӧйяслы.

2. Пасйӧмӧн, мый руководящӧй партийнӧй, сӧветскӧй, хозяйственнӧй да комсомольскӧй активлӧн тӧдчана юкӧныс кольччӧ партиялысь история самостоятельнӧ изучайтӧмын, уджӧн „перегруженность“ вылӧ ыстысьӧмӧн, ВКП(б) обкомлӧн пленум осуждайтӧ марксизм-ленинизмлысь подувъяс изучитӧм дінӧ руководящӧй активлысь татшӧм отношениесӧ да тшӧктӧ став партийнӧй организацияяслы быд лун контролируйтны налысь велӧдчӧмсӧ, шедӧдны, медым руководящӧй актив пыдысянь велӧдіс „ВКП(б) историялысь краткӧй курс“, Маркслысь—Энгельслысь — Ленинлысь — Сталинлысь трудъяс, мый могысь нуӧдны быд декадаын районнӧй да карса партийно-комсомольскӧй активлы лекцияяс.

3. Сӧветскӧй интеллигенциялӧн партиялысь история изучайтӧмӧн вель уна райкомъяслысь да торйӧн нин первичнӧй парторганизацияяслысь вывті неудовлетворительнӧя веськӧдлӧм пасйӧмӧн, ВКП(б) обкомлӧн пленум тшӧктӧ вужвыйӧныс перестроитны сӧветскӧй интеллигенцияӧн ВКП(б) история велӧдӧм, налы консультацияяслӧн, квалифицированнӧй лекцияяс нуӧдӧмӧн, „ВКП(б) история краткӧй курс“ кузя да интеллигенцияӧс интересуйтысь вопросъяс кузя товарищескӧй беседаяс нуӧдӧмӧн, практическӧй отсӧг сетӧмӧн.

4. Тшӧктыны ВКП(б) ОК-лӧн пропаганда да агитация отделлы, ВКП(б) став райкомъяслы, Печорскӧй окружкомлы да Сыктывкарса горкомлы решительнӧ помавны ВКП(б) история индивидуальнӧя велӧдӧм мунӧмысь лекцияяслысь тематика бӧрӧкольччӧмкӧд да лекцияясӧ нуӧдны „ВКП(б) история краткӧй курслӧн“ став главаяс кузя, унджык внимание сетны октябрь бӧрся кадколастлы, кодї имеитӧ зэв важнӧй тӧдчанлун большевистскӧй партия историяын.

Обкомлӧн пленум лыддьӧ коланаӧн, партия история кузя лекцияяс нуӧдӧмкӧд ӧттшӧтш, котыртны массовӧй популярнӧй лекцияяс, партиялӧн текущӧй политика кузя, международнӧй положение, антирелигиознӧй пропаганда да мукӧд вопросъяс кузя лекцияяс систематическӧя нуӧдӧм. Примитны колана мераяс, кодъяс обеспечитасны лекцияяс вылын идейно-политическӧй уровеньӧн нуӧдӧм, лӧсьӧдны быдлунъя контроль лекцияяслӧн качество бӧрся, торйӧн райкомъясса да ВЛКСМ обкомса местнӧй нештатнӧй лекторъяслӧн лекцияяс бӧрся, решительнӧ тышкасьны марксистско-ленинскӧй теориялысь торъя положениеяс вульгаризируйтӧмкӧд, упрощенчествокӧд, безграмотностькӧд да опошляйтӧмкӧд.

Тшӧктыны ВКП(б) ОК-лӧн агитация да пропаганда отделлы обеспечитны обкомса лекторскӧй группалысь да пропагандистъяс семинарлысь систематическӧй удж, лекторъяс да пропагандистъяс быдмӧм да творческӧй удж вылӧ став условиеяс лӧсьӧдӧмӧн. Котыртны международнӧй положение вопросъяс кузя докладчикъяслысь семинар.

5. Обяжитны ВКП(б) горкомса, Печорскӧй окружкомса да став райкомъясса пропаганда да агитация отделъясӧс коммунистъяслысь велӧдчӧм котыртӧмын матыстчыны быд коммунистлысь развитие уровень арталӧмӧн. Ичӧт общеобразовательнӧй да политическӧй подготовка имеитысьяскӧд котыртны „Наша родина“ да СССР-са народъяслысь история изучитӧм. Обяжитны ВКП(б) горкомса, окружкомса да райкомъясса пропаганда да агитация отделъясӧс 1940 вося январь 1 лунӧдз выльпӧв видлавны кружокъяслысь состав, вӧчны найӧс знаниеяс уровень кузя ӧткодьӧн да обеспечитны кружокъяслысь нормальнӧй удж, пуктыны постояннӧй контроль да найӧ уджлы сетны отсӧг.

6. Обяжитны ВКП(б) райкомъясӧс, Печорскӧй окружкомӧс да Сыктывкарса горкомӧс ВКП(б) ЦК-лӧн 1939 во август 16 лунся решение серти перестроитны парткабинетъяслысь удж.

Партийнӧй кабинетъяс должен ӧсь лоны подлиннӧй организующӧй центръясӧн ВКП(б) история самостоятельнӧ изучайтысьяслы, кодъяс получайтісны эськӧ систематическӧй отсӧг индивидуальнӧй да групповӧй консультацияясӧн, товарищескӧй беседаясӧн, опытӧн вежласьӧм кузя совещаниеясӧн.

7. Обяжитны республиканскӧй, окружнӧй да районнӧй газетъясӧс освещайтны пропагандалысь организационнӧй опыт, сетны оценкаяс, лекцияяс, консультацияяс, кружокъяслӧн занятиеяс содержаниелы, котыртны газета гӧгӧр республикаысь медбур научно-теоретическӧй вынъяс.

ВКП(б) ОК-лӧн агитация да пропаганда отделлы лӧсьӧдны контроль республиканскӧй печатьын публикуйтӧм марксизм-ленинизм, партия история да политика вопросъяс кузя статьяяс, консультацияяс бӧрся. Пленум рекомендуйтӧ публикуйтны „Вӧрлэдзысь“, „За новый север“ да „Коми комсомолец“ листовкаясын ВКП(б) обкомса, окружкомса да горкомса лекторъяслысь медбур лекцияяс, а сідзжӧ транслируйтны найӧс радио пыр.

8. Обяжитны ВКП(б) ОК-лысь кадръяс кузя отдел тӧлысся срокӧн подберитны штатнӧй работникъяслысь состав ВКП(б) ОК, ВКП(б) РК, „Вӧрлэдзысь“, „За новый север“ да „Коми комсомолец“ редакцияясса агитация да пропаганда отделъясӧ.

9. Лыддьӧмӧн, мый ВКП(б) райкомъяс да горком дзик тырмытӧма сетӧны внимание комсомолын марксизм-ленинизм пропаганда вопросъяслы, мый вайӧдіс республикаса комсомольскӧй организацияясын пропаганда слаба котыртӧм да улын уровеньӧ, ВКП(б) ОК пленум обязывайтӧ партийнӧй организацияясӧс решительнӧ бурмӧдны комсомолын марксизм-ленинизм пропагандаӧн веськӧдлӧм, комсомолецъясӧн да несоюзнӧй томйӧзӧн ВКП(б) история велӧдӧм кузя самостоятельнӧй удж да кружокъясын удж систематически проверяйтӧмӧн.

10. ВКП(б) ОК-лӧн пленум чуксалӧ став областнӧй партийнӧй организацияясӧс, став партийнӧй да непартийнӧй большевикъясӧс мудзлытӧг удждавны идейно-политическӧй уровень кыпӧдӧм вылын, марксизм-ленинизмлысь основаяс освоитӧм вылын, миян кадръяслысь теоретическӧй да политическӧй бӧрӧкольӧм бырӧдӧм вылын, партийнӧй пропаганда нӧшта вылї тшупӧдӧ кыпӧдӧм вылын, сы вӧсна мый „миян партийнӧй пропаганда перестроитӧм обеспечитас теоретическӧй уджлысь дзоридзалӧм да вӧчас миянсьым партияӧс нӧшта ёнджыка идейнӧя вооружитчӧмӧн“ (Жданов).

ПАМЯТНӦЙ ЛУН ЙЫЛЫСЬ КАЗЬТЫЛӦМЪЯС

ИСТОРИЧЕСКӦЙ ЛУН

СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрйысьӧмъяс лунсянь колис кык во. Но ми век на помнитам сійӧ лунсӧ, кор миян сӧветскӧй народ первойысь Сталинскӧй Конституция подув вылын бӧрйис ассьыс социалистическӧй парламент, кор сӧветскӧй народ ассьыс гӧлӧсъяссӧ сетіс аслас медбур представительяс вӧсна. Меным тайӧ луныс торйӧн паметнӧй нэм кежлӧ, сетіс вунӧдлытӧм впечатление, сійӧн, мый, меным усьлі шуд уджавны участковӧй избирательнӧй комиссияса шленӧн.

...Ыджыд волнениеӧн ми виччысим тайӧ лунсӧ. Со сійӧ воис. Декабрь 12 лун... Избирательнӧй комиссия помещениеын ставыс дась: лӧсьӧдӧма буфет, шойччан комната да с. в.

Матыстчӧ асыв. Избирательнӧй комиссияса шленъяс важӧн нин местаынӧсь. Ӧти час бӧрйысьӧмъяс заводиттӧдз. Настроение взволнованнӧй, кыпыд. Вылысь и вылысь проверяйтӧны председатель да секретарь ставыс-ӧ порядокын, ставыс-ӧ местаын.

Часджын нӧшта бӧрйысьӧмъясӧдз. А йӧз нин локтӧны... Со, пырӧны куимӧн. Водзас дзор старушка.

— Кымын арӧс тэн, бабушка?—юалӧны сылысь.

— Ӧкмысдас сайӧ,—вочавидзӧ сійӧ.

Тайӧ Нахлупина ёрт. Сійӧ локтӧ сетны ассьыс гӧлӧссӧ рӧдиналӧн медбур пиян вӧсна.

Шойччан комнатаын гажа. Ворсӧ патефон. А ӧд и збыль, кыдз нӧ абу долыд налы? Ӧд найӧ талун кутасны бӧрйыны асланыс властьлысь верховнӧй орган.

...Квайт час. Ньӧжйӧ кучкалӧ часы. Воссьӧны избирательнӧй комиссия помещениелӧн ӧдзӧсъяс. Сэ сайӧ морт нин суаланӧ очередьын. Ставныс мӧвпалӧмаӧсь локны первойясӧн. А, со, видзӧд!

Медводдза бӧрйысьысьяс матыстчӧны пызан дорӧ. Водзын 70 арӧса пӧч. Сійӧ босьтӧ бюллетень.

— Шуда олӧм вӧсна. Рӧдиналӧн медбур пиян да нывъяс вӧсна!—висьталӧ сійӧ конверт урнаӧ лэдзигӧн.

Ӧти, мӧд, коймӧд мунӧны сы бӧрся.

Луншӧр. Йӧз пыр воӧны. Бӧрйысьысьяс пӧвсысь 80 прӧчент лэдзисны нин ассьыныс бюллетеньяс. Локтӧны рабочӧйяс, колхозникъяс, служащӧйяс.

— Гӧлӧсуйтам медбур йӧз вӧсна!

Локтӧны слесаръяс, токаръяс, велӧдчысьяс:

— Шуда олӧм вӧсна!

Бӧрйысьысьяс пӧвсысь 97 прӧчент тайӧ лунас сетісны ассьыныс гӧлӧсъяссӧ коммунистъяс да беспартийнӧйяс сталинскӧй блоклӧн кандидатъяс вӧсна. Тайӧ исторический лунӧ миян народ демонстрируйтіс Сӧветскӧй правительстволы большевистскӧй партиялы да великӧй Сталинлы ассьыс преданностьсӧ да ӧтувъялунсӧ. Тайӧ лунсӧ дыр кутасны помнитны сӧветскӧй странаса уджалысь йӧз.

Комсомолка **Г. ЛЕВИЧ.**

КОЛХОЗНӦЙ КЛУБ

„Вӧр фронт" колхозын комсомолецъяс водзмӧстчӧмӧн ноябрь 6 лун кежлӧ оборудуйтӧма да восьтӧма клуб.

Рытъясын клуб тыр йӧзӧн. Тані колхозникъяс, томйӧз культурнӧя коллялӧны ассьыныс прӧст кад.

Клубын жӧ помещайтчӧ агитпункт. Клубын петӧ стенгазет.

Шевелев.

ПОЧЕТНӦЙ УДЖ

СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ бӧрйысигъясӧн ме заводиті уджавны агитаторӧн. Лоны агитаторӧн—почетнӧй делӧ и ме пукті став кужанлунъяс, медым оправдайтны менсьым сетӧм доверие.

Нуӧдны агитация абу кокни делӧ, кыдзи гашкӧ, мукӧдъяс мӧвпалӧны. Колӧ кужны правильнӧя, гӧгӧрвоанаа разъяснитны сійӧ либӧ мӧд вопрос. Колӧ сідзи висьтавны, медым тэныд эскисны. Но уджыс ачыс велӧдӧ, кутан кӧ сьӧлӧмсянь уджавны.

Лоӧ вӧлі уна ордӧ ветлыны гортас, беседуйтны торйӧн быд бӧрйысьыськӧд. Кад колӧ не этша. И сійӧ менӧ велӧдіс планируйтны, экономитны кад. Агитация нуӧдӧм велӧдіс менӧ беседа нуӧдан искусствоӧ.

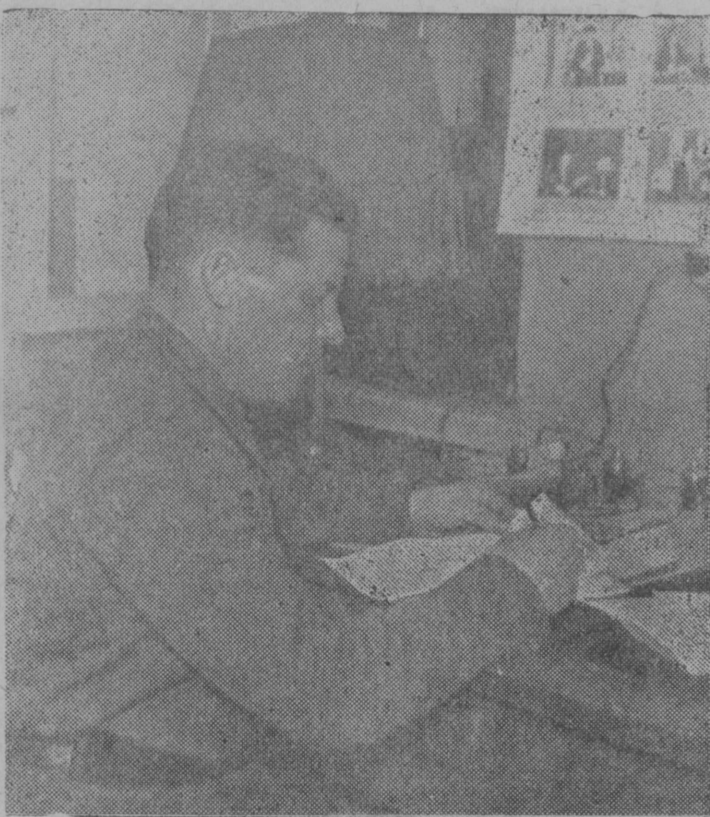
Кутшӧм радлун, кор аддзан, кыдзи тэнад отсӧгӧн тэ гӧгӧрын бydмӧны йӧз. Со менам участокын вӧлі колхозница Фролова ёрт. Нинӧмӧн сійӧ особӧ эз торъяв. Вӧлі весиг недисциплинированнӧйӧн. Ӧні сійӧ ачыс агитатор.

Медся радостнӧй лунӧн вӧлі декабрь 12 лун. Нёль час асыв, а избирательнӧй участокӧ йӧз кутісны нин воавны. Чувствуйтчӧ ставлӧн кыпыд, торжественнӧй настроение. Йӧз локтӧны флагъясӧн, сьылӧмӧн. Ме радуйтчи ставкӧд тшӧтш.

Агитационнӧй уджысь ме бӧрйысьӧмъяс бӧрын эг эновтчы. А ӧні меным сетісны нӧшта ыджыд доверие—менӧ бӧрйисны Музейскӧй 45 номера избирательнӧй округса бӧрйысьысьяс довереннӧйӧн. Пукта став вын, медым агитируйтны уджалысь йӧзӧн выдвинитӧм кандидат вӧсна.

М. КАРАКЧИЕВА, центральнӧй библиотекаса уджалысь.

* * *

СССР Верховнӧй Сӧветса депутат Андреев тӧдмасьӧ аслас бӧрйысьысьяслӧн письмӧясӧн.

И. В. СТАЛИН ёртӧс регистрируйтӧма Бакинскӧй городскӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн

БАКУ, 9. (ТАСС). 15 сюрс морт чукӧртчисны тӧрыт Ленинскӧй районса уджалысь йӧзлӧн митинг вылӧ, кодъяс выдвинитісны Бакинскӧй городскӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн Сталин ёртӧс.

Азербайджан КП(б) ЦК-са секретарь Якудов ёрт аплодисментъяслӧн гым шы улын юӧртіс, мый получитӧма Сталин ёртлысь согласие баллотируйтчыны Бакинскӧй городскӧй Сӧветса депутатӧ 550 номера избирательнӧй округ кузя.

Митинг вылын примитӧма приветствиеяс Сталин ёртлы да Молотов ёртлы.

Рытнас Ленин нима Культура дворецлӧн праздничнӧя мичмӧдӧм залын вӧлі 550 номера избирательнӧй округса окружнӧй избирательнӧй комиссиялӧн заседание.

Комиссия примитіс постановление зарегистрируйтны Иосиф Виссарионович Сталинӧс Бакинскӧй городскӧй Сӧветса депутатӧ кандидатӧн 550 номера избирательнӧй округ кузя. Тайӧ постановлениесӧ вӧлі встретитӧма присутствующӧйясӧн дырнюжалана овацияӧн.

Бӧрйысьӧмъяс честь кузя

Пысса сиктса комсомолецъяс бӧрйысян лун ознаменуйтӧны ассьыныс удж бурмӧдӧмӧн.

Вузасьысь И. Я. Бушнев товарооборотлысь квартальнӧй план кӧсйысис тыртны декабрь 24 лун кежлӧ, почта вывса уджалысь Старцева ёрт—шымыртны быд колхозник, колхозницаӧс газетъяс да журналъяс вылӧ гижсьӧмӧн, учитель Размыслов ёрт гӧтӧвитӧ 20 ПВХО значкистӧс.

Н. Калинин.

ДЕПУТАТ—НАРОДЛӦН СЛУГА

1937 вося декабрь 12 лун вӧлі медся знаменательнӧй датаӧн менам олӧмын. Тайӧ лунас Удора избирательнӧй округса бӧрйысьысьяс бӧрйисны менӧ СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ депутатӧн. Тайӧ вӧлі вӧвлытӧм радлунӧн, шудӧн менам олӧмын. Ме сеті аслам бӧрйысьысьяслы кыв, мый оправдайта налысь довериесӧ, кута тышкасьны Ленин-Сталин делӧ вӧсна, лоа пощадатӧм народлӧн врагъяс дінӧ.

1931-1934 воясӧ на ме вӧлі малограмотнӧй мортӧн. Уджалі вӧрлэдзан уджъяс вылын рабочӧйӧн, а сэсся десятникалі. Грамотаӧй вӧлі ичӧт, ог вӧлі, весиг, куж гижны договор. 1934 воын менӧ выдвинитісны Важгортса сиктсӧветӧ секретарӧн, а бӧрас председательӧн.

Кор ме заводиті уджавны сиктсӧветса председательӧн—Важгорт вӧлі бӧрӧкольысь сиктӧн. Коллективизируйтӧма вӧлі сӧмын 43,5 прӧчент овмӧс, сиктын вӧлі ыджыд кулацкӧй влияние. Босьтчи уджӧ сьӧлӧмысь. И результатъясыс тыдовтчисны. Не ыджыд кадӧн Важгорт сикт лоис водзынмунысьяс радъясын. Ёнмисны и колхозъяс. Лои стрӧитӧма выль скӧтнӧй дворъяс. Коллективизируйтӧм овмӧсъяслӧн прӧчент лыбис 95-ӧдз.

Народ меным сетіс зэв ыджыд доверие. Ме—налӧн избранник, налӧн депутат сӧветскӧй власть верховнӧй органӧ.

Депутат—сійӧ народлӧн слуга. Ме пыр помнита великӧй Сталинлысь тайӧ кывъяссӧ. И ме кӧсъя честьӧн оправдайтны меным сетӧм доверие.

Кык во нин тыри, кыдзи ме уджала депутатӧн. Ӧні уджала Удора райисполкомса председатель должность вылын. Тшӧкыда ме встречайтчывла аслам бӧрйысьыськӧд, разъясняйта Верховнӧй Сӧветса Сессияяслысь решениеяс, нуӧда беседаяс, отсала разрешайтны уна вопросъяс. Быд лун меным воӧны уна письмӧяс, жалобаяс. Ме дінӧ локтӧны бӧрйысьысьяс отсӧгла, сӧветла. И быдӧнлысь корӧмсӧ ме старайтча удовлетворитны.

Ӧтчыд шыӧдчис учительница Бугуева ёрт. Сійӧ норасис, мый районо шыблалӧ сійӧс ӧти местаысь мӧд местаӧ, оз мынты уджсӧн. Ме отсалі сылы. Мӧдысь шыӧдчис ӧти пӧрысь старуха пенсия шедӧдӧм йылысь. Отсалі сылы. Шыӧдчывлӧны ме дінӧ уна красноармейскӧй семьяяс, велӧдчысьяс, пенсионеръяс. Ни ӧти письмӧ, ни ӧти шыӧдчӧм ме ог коль вочакывтӧг.

Быд Сессия вылысь воӧм бӧрын ме вӧчала докладъяс сиктъясын, колхозъясын. Докладъясӧн ме выступайті Туръя, Виз, Онежье, Вылыб, Сёлиб, Черныб, Ертома да уна мукӧд сиктын.

Государственнӧй удж вылын уджалӧм быдтӧ менӧ ачымӧс. Государственнӧй деятель оз вермы сулавны ӧти местаын. Сійӧ должен совершенствуйтчыны, быдмыны. Ме ӧні помалі сӧветскӧй строительство кузя курсъяс. Овладевайта марксистско-ленинскӧй теориянӧн—изучайта ВКП(б) история. „ВКП(б) история краткӧй курс" учебникысь ме изучиті нин дасӧд глава, гижа конспект, пользуйтча подсобнӧй материалъясӧн. Большевистскӧй партия история велӧдӧм сетӧ меным уджын ыджыдджык уверенность, отсалӧ практическӧй вопросъяс правильнӧя разрешайтӧмын. Сійӧ велӧдӧ нӧшта ёна радейтны ассьым рӧдинаӧс, ассьым народӧс, пӧщадатӧг тышкасьны врагъяскӧд.

Сьӧкыд висьтавны сійӧ радлун чувствоэс йылысь, кодъяс лоисны меын, кор ме первойысь аддзи сӧветскӧй народъяслысь вождь да учитель великӧй Сталинӧс. Ме дыр аплодируйті сылы. Аплодируйті ме тшӧтш аслам бӧрйысьысьяс нимсянь. Тайӧ вӧлі ыджыд радлун. Ме аплодируйті сылы, кодi сетіс миянлы, рабочӧйяслы, колхозникъяслы да интеллигенциялы шуда, долыд олӧм, коді нуӧдӧ сӧветскӧй народӧс коммунизмӧ. Сталин ёртлы ме передайті коми народсянь да коми депутатъяссянь биа-пӧсь чолӧм. Кыдз сӧмын вои аслам бӧрйысьысьяс дінӧ, ме сідзжӧ первой висьтавлі великӧй Сталинкӧд встреча йылысь.

Сӧветскӧй власть, большевистскӧй партия петкӧдісны менӧ олӧмлӧн паськыд туй вылӧ, народ сетіс меным ассьыс довериесӧ, и ме став вынъяс, став тӧдӧмлунъяс сета сӧветскӧй народ, социалистическӧй рӧдина польза вылӧ.

Н. А. ЕЛИСЕЕВ,
СССР Верховнӧй Сӧветса депутат.

ГЛАВСЕВМОРПУТЬЛӦН ЮӦРТӦМ

Бӧръя кадӧ ледокольнӧй пароход „Седов" дрейфлӧн ӧдыс тӧдчымӧн содіс. „Седов" ӧдйӧ мунӧ лунвыв да матысмӧ районъясӧ, кӧні ледовӧй обстановка благоприятствуйтӧ йиясысь корабль петкӧдӧмлы. „Седовлӧн" медбӧръя координатъясыс (декабрь 7 лун кежлӧ): широта—83 градус 20,7 минут, асыввыв долгота—5 градус 37 минут.

ССР Союзса правительство шуӧм серти матыса лунъясӧ Мурманскысь войвылӧ петӧ линейнӧй ледокол „И. Сталин", кодлӧн могыс отсавны „Седов" экипажлы сьӧкыд йиясысь корабль петкӧдӧмын.

Ноябрь 18 лунӧ Мурманскысь Гренландскӧй мореӧ ледовӧй разведка вылӧ петіс зверобойнӧй бот „Мурманец". Декабрь 4 лунӧ 79 градус 51 минут широта вылын да 10 градус асыввыв долгота вылын „Мурманец" воис йиылӧн лунвыв дорышӧдз. Бот кольӧ Гренландскӧй мореын „Седов" дрейф район гӧгӧрын йиyaслӧн движение бӧрся наблюдайтӧм могысь.

Ледокольнӧй пароход „Седовкӧд" установитӧма регулярнӧй радиосвязь кыкысь суткиын. Судно вылын ставыс порядокын, экипаж здоров.

„Седовӧс" йиясысь петкӧдӧм кузя став операцияясӧн веськӧдлӧм ССР Союзса правительствоӧн пуктӧма Войвыв Морскӧй Туй кузя СССР Совнарком бердса Главнӧй Управлениеса начальник И. Д. Папанин ёрт вылӧ.

КИТАЙЫН ВОЕННӦЙ ДЕЙСТВИЕЯС

ЛУНВЫВ КИТАЙЫН

Декабрь 4 лунӧ китайскӧй частьяс атакуйтісны японскӧй позицияяс Датеньюын (Гуандун-Гуансийскӧй граница вылын) да пырисны тайӧ пунктас. Виӧма 100 гӧгӧр японецӧс. Японецъяс бӧрыньтчӧны Наньнинлань направление кузя. Циньчжоусянь войвыв районын китайскӧй партизанъяс кутісны 200 сайӧ японскӧй грузовик.

Китайскӧй войска Циньчжоу-Ляньчжоу шоссе вылын весалісны японскӧй войскаысь став населеннӧй пунктъяс. Декабрь 7 лунӧ, Циньчжоу асыв-войвыв окраинаясӧдз воӧмӧн, пырисны чорыд бойӧ японскӧй обороnакӧд. Бӧрыньтчысь противникӧс преследуйтӧмӧн, китаецъяс пырисны карӧ. Бой муніс карса уличъяс вылын. Виӧма 200 гӧгӧр японскӧй салдатӧс.

Циньчжоуын японскӧй позицияяслы лоӧм угрожающӧй положениекӧд йитӧдын японскӧй командование мӧдӧдіс Наньнинысь аслас войскалысь юкӧн Циньчжоуӧ да Фанченӧ.

Кантонсянь войвыв фронт вылын, кӧрттуй районын, японецъяс, 4 сюрс морт подкрепление получитӧм бӧрын, бара наступайтӧны китайскӧй позицияяс вылӧ.

Фуцзян провинция асыв-лунвыв юкӧнын декабрь 7 лунӧ китайскӧй войска весалісны японецъясысь Чжаоань кар.

ЦЕНТРАЛЬНӦЙ КИТАЙЫН

Хунань провинция асыв-войвыв юкӧнын китайскӧй частьяс вӧтлісны японецъясӧс Юньца карысь. Бӧръя некымын тӧлысь чӧжӧн тайӧ карыс нетӧвтчыд вуджліс киысь киӧ. Японецъяс, 400 гӧгӧр мортӧс виӧмӧн да ранитӧмӧн воштӧмӧн, бӧрыньтчисны Иочжоу направлениеын. Китаецъяс босьтісны 3 пулемет да 40 винтовка.

Море вылын война

ЛОНДОН, 9. (ТАСС). Рейтер агентство юӧртӧ, мый 1.271 тонна водоизмещениеа норвежскӧй пароход „Гимл" вӧйис Англиялӧн асыввыв побережье бердын взрыв результатын. Командаысь 3 морт погибнитісны.

Западнӧй Европаын война

БЕРЛИН. 9 (ТАСС). Германскӧй информационнӧй бюро юӧртӧ: „тӧрыт разведывательнӧй авиация уна французскӧй каръясын вызовитіс противник зенитнӧй артиллериялысь усиленнӧй би. Уна местаясын самолётъясӧ вӧлі безуспешнӧя атакуйтӧма французскӧй истребительясӧн".

ВЕСЬКӦДӦМ

Миян газет колян номерын лоӧма досаднӧй опечаткаяс.

„Великӧй дружба" статьяын 2 листбокса коймӧд колонкаын увсянь 20-19 строкаясысь колӧ лыддьыны „контрреволюционнӧй заговор" и водзӧ кыдзи текстын.

Сійӧ жӧ статьяын 4 листбокса первой колонкаын увсянь 8 строкаысь колӧ лыддьыны „конфедерация".

Ответственнӧй редактор
И. Г. УЛЬЯНОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец". Телефон: 5—01
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3690. Типография Наркомместпрома Коми АССР.